

MIŠLJENJE O PREPARATU "SCI SUPER NATURAL, prah"

Dokumentacija koju je dostavio uvoznik Pansport d.o.o., Stevana Peci Popovića 21, 21203 Veternik, Srbija, za preparat "SCI SUPER NATURAL, prah" sastoji se iz:

- Zahteva za stručno mišljenje i kategorizaciju dijetetskog proizvoda na obrascu DP-broj 2
- Proizvodne dokumentacije (kvalitativni i kvantitativni sastav proizvoda) – poreklom od preduzeća Scitec Nutrition, Mađarska
- Specifikacije sastojaka
- Izjava da su preparati bez GMO i BSE/TSE uzročnika
- Izveštaj o ispitivanju zdravstvene ispravnosti proizvoda – Scitec Nutrition, Mađarska, važnost do 02/11/2013
- Originalnog pakovanja preparata
- Predloga deklaracije sa podacima o nameni i načinu upotrebe, ograničenjima za upotrebu

Opis preparata

Preparat "SCI SUPER NATURAL, prah", proizvođača Scitec Ipari es Kereskedelmi Kft, Vezer ut 53/a, 1144-H, Budimpešta, Mađarska, uvoznika Pansport d.o.o., Stevana Peci Popovića 21, 21203 Veternik, Srbija, sadrži 180 g praha u plastičnom kontejneru sa širokim grlom koji je obezbeđen od neovlašćenog otvaranja.

Deklaracija preparata je na engleskom i srpskom jeziku. Na deklaraciji su date informacije o sadržaju aktivnih komponenti i energetske vrednosti u jednoj porciji (= 6 g praha) i na 100 g preparata, podaci podaci o roku trajanja preparata, načinu čuvanja, serijski broj i podaci o proizvođaču, zemlji porekla i uvozniku. Uputstvo predviđa da se preparat koristi kao dopuna ishrani za sportiste na bazi aminokiselina u slobodnoj formi. Predviđeni način uzimanja je 1-2 porcije preparata dnevno razmućena sa 400 ml vode, najbolje neposredno pre treninga. Na deklaraciji je navedeno da se preparat ne može koristiti kao zamena za uravnoteženu ishranu i da se preporučena doza ne sme prekoračiti, da je potrebno pre upotrebe konsultovati lekara/nutricionistu. Takođe je na deklaraciji navedeno da preparat može sadržati mleko, soju, protein jaja i kikiriki, i da sadrži izvor fenilalanina.

Preparat "SCI SUPER NATURAL, prah", prema dokumentaciji koja je dostavljena, sadrži sledeće aktivne sastojke:

Sastojak	Količina u 1 porciji (= 6 g praha)	Količina u 100 g praha
Energetska vrednost	24 kcal/102 kJ	400 kcal/1700 kJ
Ugljeni hidrati	0 g	0 g
Šećeri	0 g	0 g
L-leucin	2143 mg	35,716 g
L-valin	1071 mg	17,85 g
L-treonin	536 mg	8,93 g
L-metionin	214 mg	3,56 g
L-izoleucin	1071 mg	17,85 g
L-fenilalanin	536 mg	8,93 g
L-lizin	322 mg	5,36 g
L-triptofan	107 mg	1,78 g

Podaci o sastojcima

Esencijalne aminokiseline

Preparat "SCI SUPER NATURAL" sadrži esencijalne amino kiseline u slobodnoj formi: leucin, izoleucin, lizin, metionin, fenilalanin, triptofan, treonin i valin. Najzastupljenije su aminokiseline razgranatog lanca (BCCA): L-leucin, L-izoleucin i L-valin, i to u odnosu 2:1:1. Ove tri aminokiseline čine oko 35% aminokiselinskog sastava mišićnog tkiva i organizam ih koristi za produkciju energije, održavanje azotnog bilansa i regeneraciju. Studije su pokazale da se 90% unetog leucina troši za proizvodnju energije tokom vežbanja. Leucin može takođe stimulirati oslobađanje insulina koji povećava sintezu proteina i smanjuje njihovu razgradnju. Izoleucin je neophodan u stvaranju hemoglobina i ima ulogu u regulaciji šećera u krvi.

Treonin je važna komponenta kolagena i elastičnog tkiva. Suplementacija treoninom značajna je i u tretmanu depresije kod osoba sa niskim nivoom ove aminokiseline. Metionin je najznačajniji metil donor u organizmu, učestvuje u procesima transmetilacije i stvaranju jedinjenja važnih za mišićne performanse. Fenilalanin je prekursor kateholamina koji kod sportista doprinosi održanju budnosti i smanjenju nivoa telesnih masti. Može povoljno uticati na akutni i hroničan bol kod povreda. Lizin je neophodan u stvaranju kolagena, enzima i antitela. Ima ulogu u regeneraciji mišića i vezivnog tkiva. Triptofan je prekursor serotonina, učestvuje u ciklusu spavanja i oporavku organizma nakon fizičke aktivnosti.

U jednoj dozi preparata (= 6 g praha) "SCI SUPER NATURAL" količina slobodnih esencijalnih aminokiselina je deklarirana na 6 g. Korišćenjem 1-2 doze preparata dnevno, kao što predviđa uputstvo proizvođača, ostvario bi se dnevni unos od 6-12 g ukupnih esencijalnih aminokiselina. Prema podacima američkog Institute of Medicine's Food and Nutrition Board, preporučeni dnevni unos za leucin je 42 mg/kgTM, za izoleucin 19 mg/kg TM, za valin je 24 mg/kgTM g, za histidin 14 mg/kgTM, za lizin 38 mg/kg TM, za treonin 20 mg/kg TM, za triptofan 5 mg/kg TM, za fenilalanin+tirozin 35 mg/kgTM, za metionin+citein 19 mg/kg TM. Siguran nivo gornjeg unosa pojedinačnih esencijalnih amino kiselina nije postavljen, ali se one generalno smatraju bezbednim u količinama koje su uobičajene ishranom.

Podaci specifikacija sirovina

Sirovina	Podaci- izjave
Aktivni sastojak	
L-leucin	Odgovara specifikaciji proizvođača
L-valin	Odgovara specifikaciji proizvođača
L-treonin	Odgovara zahtevima USP26
L-metionin	Odgovara specifikaciji proizvođača
L-izoleucin	Odgovara specifikaciji proizvođača
L-fenilalanin	Odgovara specifikaciji proizvođača
L-lizin HCl	Odgovara specifikaciji proizvođača
L-triptofan	Odgovara zahtevima AJI97

Primedbe

1. Korišćenje preparata je potrebno prilagoditi telesnoj masi korisnika: za osobe telesne mase do 70 kg 1 porcija dnevno, za osobe telesne mase preko 70 kg 2 porcije dnevno
2. Proizvođač treba da unese u deklaraciju upozorenje da osobe osetljive na neki od sastojaka ne treba da koriste preparat, kao i da preparat nije namenjen osobama mlađim od 18 godina, trudnicama i ženama koje doje, kao i da osobe koje uzimaju neke lekove treba da se konsultuju sa lekarom pre uzimanja preparata
3. Deklaraciju preparata je potrebno uskladiti sa članovima 4, 5, 8 Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskih proizvoda

Korišćena literatura

- PDR for nutritional supplements. Thomson PDR, Montvale, 2001
- Pravilnik o deklarisanju i označavanju upakovanih namirnica (Sl. list SCG, 4/2004)
- Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskih proizvoda, Sl. glasnik RS, 45/2010
- Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskih proizvoda (Sl. glasnik 27/2011)
- Dietary Reference Intakes for Energy, Carbohydrate, Fiber, Fat, Fatty Acids, Cholesterol, Protein, and Amino Acids (2002/2005)
- Dynamic Nutrition for Maximum Performance. Danijel Gastelu, USA 1997

Kategorizacija proizvoda "SCI SUPER NATURAL"

Preparat "SCI SUPER NATURAL", proizvođača Scitec Ipari es Kereskedelmi Kft, Vezer ut 53/a, 1144-H, Budimpešta, Mađarska, uvoznika Pansport d.o.o., Stevana Peci Popovića 21, 21203 Veternik, Srbija, sadrži 180 g praha sa sledećim aktivnim sastojcima:

Sastojak	Količina u 1 porciji (= 6 g praha)	Količina u 100 g
Energetska vrednost	24 kcal/102 kJ	400 kcal/1700 kJ
Ugljeni hidrati	0 g	0 g
Šećeri	0 g	0 g
L-leucin	2143 mg	35,716 g
L-valin	1071 mg	17,85 g
L-treonin	536 mg	8,93 g
L-metionin	214 mg	3,56 g
L-izoleucin	1071 mg	17,85 g
L-fenilalanin	536 mg	8,93 g
L-lizin	322 mg	5,36 g
L-triptofan	107 mg	1,78 g

Na osnovu dostavljene dokumentacije i predviđenog načina upotrebe od 6-12 g preparata dnevno zavisno od telesne mase korisnika, a prema zahtevima Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskih proizvoda, Sl. glasnik RS, 45/2010 i Pravilnika o dopunama i izmenama istog pravilnika, Sl. glasnik RS 27/2011, nakon usklađivanja deklaracije sa zahtevima važeće regulative, preparat "SCI SUPER NATURAL", proizvođača Scitec Ipari es Kereskedelmi Kft, Vezer ut 53/a, 1144-H, Budimpešta, Mađarska, uvoznika Pansport d.o.o., Stevana Peci Popovića 21, 21203 Veternik, Srbija, **svrstava se u dodatke ishrani (dijetetski suplementi).**

Stručno mišljenje i kategorizacija za proizvod "SCI SUPER NATURAL", proizvođača Scitec Ipari es Kereskedelmi Kft, Vezer ut 53/a, 1144-H, Budimpešta, Mađarska, uvoznika Pansport d.o.o., Stevana Peci Popovića 21, 21203 Veternik, Srbija, urađeni su na Farmaceutskom fakultetu Univerziteta u Beogradu na osnovu člana 22. stav 2. tačka 9. Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskih proizvoda (Sl. Glasnik RS br. 45/2010) kao deo dokumentacije potrebne za upis dijetetskog proizvoda u bazu podataka koju vodi Ministarstvo zdravlja Republike Srbije i ne mogu se koristiti u druge svrhe.

prof. Slađana Šobajić

Beograd, 13. februar 2012. godine

